

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 11.3.2008 г.
COM(2008) 132 окончателен

2008/0052 (CNS)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за одобрение от името на Европейската общност на Протокола за стратегическа екологична оценка към Конвенцията на ИКЕ на ООН за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст, подписана в Еспо през 1991 г.

(представено от Комисията)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

Като се основава на съответната съществуваща правна уредба, Конвенцията на ИКЕ на ООН от 1991 г. за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст (Конвенцията от Еспо) установи процедури за консултиране на страните по нея, които вероятно могат да бъдат засегнати от трансгранични въздействия върху околната среда от предложените проекти. Конвенцията влезе в сила през 1997 г. Европейската общност я подписа на 26 февруари 1991 г. и я ратифицира на 24 юни 1997 г. Основните разпоредби от нея са изпълнени чрез Директива 97/11/ЕО.

Възможността да бъдат избегнати неблагоприятните последици върху околната среда на равнището на проекта може да бъде ограничена от вече взети решения в рамките на планове или политики. Поради тази причина е постигнато широко съгласие, че следва да бъде осъществяван сходен процес за оценка на равнището на планове и политики. Той е известен по принцип като стратегическа екологична оценка (SEA). За тази цел още с Конвенцията от Еспо се изискваше *„По възможност страните също се стремят да прилагат принципите за оценка на въздействието върху околната среда по отношение на своята политика, планове и програми“*.

Законодателството на ЕС по отношение на SEA се съдържа в Директива 2001/42/ЕО относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда (Директива за SEA). Като се прилага за широка категория от планове и програми, тя определя подробни изисквания за оценка и докладване на тяхното въздействие върху околната среда. Директивата включва разпоредба за трансграничните последици, която е вдъхновена от Конвенцията от Еспо.

Петата конференция на министрите на тема „Околна среда за Европа“, която се проведе в Киев (Украйна) през май 2003 г., прие Протокол за стратегическа екологична оценка към Конвенцията на ИКЕ на ООН за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст, подписана в Еспо през 1991 г. (Протокол за SEA). От името на Европейската общност Комисията го подписа на 21 май 2003 г.

Целите на протокола са посочени в член 1. Те са предназначени да гарантират висока степен на опазване на околната среда, включително здравето, и да осигурят тези съображения да са интегрирани в мерки и инструменти за по-нататъшно устойчиво развитие.

Основните задължения по протокола попадат в три групи.

Първата включва общи разпоредби за предоставяне на съдействие и насоки за обществеността, признаване на и подкрепа за съответните сдружения, насърчаване в международен план на целите на протокола и лицата, които упражняват правата си по протокола, да не бъдат наказвани или дискриминирани въз основа на гражданство и др.

Втората включва разпоредби във връзка с екологичната оценка на някои планове и програми. Те са разделени на две групи; една (член 4, параграф 2), за която оценката е задължителна, с изключение на определени ограничени случаи, и друга (член 4, параграф 3), която изисква оценка при мнение на страните за евентуално наличие на значителни въздействия. Съществуват подробни разпоредби за различните етапи от екологичната оценка.

За третата група протоколът се основава на разпоредба относно политиките в Конвенцията от Еспо, като установява изисквания по отношение на политиките и законодателството. Страните трябва да *„полагат усилия да осигурят вземането предвид и интегрирането в подходяща степен на аспектите на околната среда, включително здравни аспекти“* в подготовката на своите предложения за политики и законодателство, които е вероятно да имат значително въздействие върху околната среда, включително здравето. В тази връзка те трябва да вземат под внимание *„подходящите принципи и елементи“* от протокола. Ако е целесъобразно, страните трябва също така да определят практическите механизми за целта и да докладват на срещата на страните за това как са прилагали тези изисквания. В съответствие със своята Стратегия за устойчиво развитие и по-добро нормативно регулиране Европейската общност има намерение да приложи член 13 от Протокола за стратегическа екологична оценка към Конвенцията от Еспо чрез процедури за оценка на въздействието, изложени в Съобщенията за оценка на въздействието¹, които разглеждат в еднаква степен икономическите, социалните и екологичните компоненти на устойчивото развитие.

В целия протокол „околна среда“ или „екологичен“ са винаги определяни с думите *„включително здравето“* или *„включително здравни(те) ...“*. Човешкото здраве вече е включено сред елементите на околната среда, относно които трябва да бъде предоставяна информация в екологичните доклади, които се изискват по силата на директивата за SEA. Този начин на определяне на „околна среда“ или „екологичен“ има за цел да придаде допълнителна значимост на аспект от околната среда, който често не се отчита при настоящите оценки на въздействието върху околната среда. Той не цели да бъде включено извършването на медицинска оценка. Това е видно от определението на *„въздействие върху околната среда, включително здравно въздействие“*, което обхваща основно същите екологични фактори като тези, които следва да бъдат обхванати от екологичните доклади по директивата.

Определени аспекти с измерение на равнището на ЕС заслужават внимание. ЕО и държавите-членки бяха сред главните действащи лица при разработване на концепцията и практиката за SEA и те следва да потвърдят подкрепата си, като ратифицират протокола.

След ратифициране на протокола Общността ще бъде обвързана по силата на изискванията от него, доколкото нейните действия попадат в обхвата му. Ратифицирането от страна на ЕО и на държавите-членки ще осигури необходимия брой ратификации, за да може протоколът да влезе в сила (необходими са 16 ратификации).

С оглед на горепосоченото е целесъобразно Общността да одобри (виж член 1) Протокола за стратегическа екологична оценка към Конвенцията от Еспо за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст.

¹ Съобщение за оценка на въздействието (COM(2002) 276 окончателен; Съобщение *„По-добро нормативно регулиране за растеж и заетост в Европейския съюз“*, COM(2005) 97 от 16 март 2005 г.; Насоки на Комисията за оценка на въздействието, така както са актуализирани на 15 март 2006 г.; „По-добро нормативно регулиране и подобрена оценка на въздействието“ (28 юни 2007 г.).

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за одобрение от името на Европейската общност на Протокола за стратегическа екологична оценка към Конвенцията на ИКЕ на ООН за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст, подписана в Еспо през 1991 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност и по-специално член 175, параграф 1, във връзка с член 300, параграф 2, първа алинея, първо изречение и член 300, параграф 3, първа алинея от него,

като взеха предвид предложението на Комисията²,

като взе предвид становището на Европейския парламент³,

като има предвид, че:

- (1) На 21 май 2003 г., по повод на петата конференция на министрите на тема „Околна среда за Европа“, която се проведе в Киев (Украйна) на 21—23 май 2003 г., от името на Европейската общност⁴ Комисията подписа Протокола за стратегическа екологична оценка към Конвенцията на ИКЕ на ООН от Еспо от 1991 г. за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст.
- (2) Протоколът допринася за опазване на околната среда, като предвижда оценка на евентуалните значителни въздействия върху околната среда, включително здравето, от изпълнението на планове и програми и, в подходяща степен, на политиките и законодателството, като по този начин интегрира съображения във връзка с околната среда, включително здравето, в предназначените да насърчат устойчивото развитие мерки и инструменти.
- (3) Протоколът за стратегическа екологична оценка към Конвенцията на ИКЕ на ООН за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст, подписана в Еспо през 1991 г., следва да бъде одобрен от Европейската общност,

² ОВ С [...], [...], стр. [...].

³ ОВ С [...], [...], стр. [...].

⁴ Решение на Съвета от 19 май 2003 г.

РЕШИ:

Член 1

1. Протоколът за стратегическа екологична оценка (Протоколът за SEA) към Конвенцията от Еспо за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст се одобрява от името на Европейската общност.
2. Текстът на Протокола за SEA е приложен към настоящото решение.

Член 2

1. Председателят на Съвета е оправомощен да определи лицето(ата), упълномощено(и) да депозира(т) документа за утвърждаване на Протокола за SEA при Генералния секретар на Организацията на обединените нации, действащ в качеството си на депозитар съгласно член 22 от протокола.
2. Едновременно с това посоченото лице (или лица) депозира(т) декларацията за компетентност от приложението към настоящото решение в съответствие с член 23, параграф 5 от протокола.

Съставено в Брюксел на година.

*За Съвета:
Председател*

ПРИЛОЖЕНИЕ

Декларация на Европейската общност в съответствие с член 23, параграф 5 от Протокола за стратегическа екологична оценка

Европейската общност декларира, че в съответствие с Договора за създаване на Европейската общност и по-специално член 175, параграф 1 от него, Европейската общност е компетентна да влиза в международни споразумения и да изпълнява произтичащите от тях задължения, които допринасят за постигане на следните цели:

- съхранение, опазване и подобряване на качеството на околната среда;
- опазване на човешкото здраве;
- предпазливо и рационално използване на природните ресурси;
- насърчаване на международно равнище на мерки, които са насочени към решаване на екологични проблеми от регионално или световно значение.

Освен това Европейската общност декларира, че вече е приела правни документи, включително Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда, обвързващи държавите-членки от нея по обхванати от този протокол въпроси, и ще предаде и актуализира при необходимост списък на тези правни документи пред депозитара в съответствие с член 23, параграф 5 от протокола.

Европейската общност е отговорна за изпълнението на тези произтичащи от протокола задължения, които са обхванати от общностното законодателство.

По своя характер упражняването на компетенцията на Общността е предмет на непрекъснато развитие.